

Utskrift, ut fören. 3. Smal.
Minnen: 8 saml. 3. dje
avd. nr. 11.

ACC. N:R

M. 9103: 1-16.

Landskap: Småland

Upptecknat av: Axel Peterson (Ramm)

Härad: Träta

Adress: (Stadsmission) Göteborg

Socken: Nässjö

Berättat av:

Uppteckningsår: 1876.

Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

De dödas julotta.	s. 1.
Tro om hjuslägan.	s. 1.
Se vem som kommer att dö nästa år.	s. 1.
Se sin tillkommande.	s. 2.
Bot mot sjukdomar.	s. 2.
Fulen, förbud.	s. 2.
Ny och nedan.	s. 2.
Påskväningar.	s. 3.
Midsommars.	s. 3.
Åkan.	s. 4.
Nästen.	s. 5.
Bortbytingar.	s. 6.
Barn fäller tänder.	s. 6.
Förhindrar gengångerna.	s. 6.

ACC. N:R M. 9103:

Register.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

När mjölk kokas över.	s. 7.
Blodet sprakas, m. m. - tyder.	s. 7.
"Gästakrämmand."	s. 7.
Legerhvara.	s. 7.
Fåglar.	s. 8.
Hundar.	s. 8.
Andra djur.	s. 9.
Imör.	s. 10.
Krosteken.	s. 10.
Spotta.	s. 10.
Efter kalning.	s. 10.
Skydd mot troll.	s. 10.
Slakt.	s. 10.
Da' kreaturen ej vilja äta.	s. 10.
Hvarande kvinna.	s. 11.
Dop.	s. 11.
Litta på huggkubben.	s. 11.
Spår.	s. 11.
Vilsegång.	s. 12.

ACC. N:R M. 9103.

Register.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skåva sig i naglarna.

s. 12.

Stjärnfall.

s. 12.

Nysning.

s. 12.

Klaida i handen.

s. 12.

Få tux i frieri.

s. 12.

Få veta sin tillkommandes namn.

s. 12.

Lysning.

s. 12.

Popor.

s. 13.

Skiva brev.

s. 13

Lik.

13

Fruntimmersmöte.

s. 13.

Ljungkdomar.

s. 14-15.

Kvätter.

s. 14.

Tydot ang väder o. isväxt.

s. 15-16.

Avskrift ur "Fören.f.Smäl.
Minnen":s saml. 3:dje ACC. NR. M. 9103 :/.
avd. No.11.

Landskap: Småland Upptecknat av: Peterson, Axel
Härad: Tveta Adress: (Lilla Söndersborg) Söndersborg
Socken: Nässjö Berättat av _____
Uppteckningsår: 1876 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Uppteckningen rör Skrock och fördomar från Nässjö socken
upptecknade under julen 1876.

Julnatten hafva de döde sin gudstjenst.
Mången, som kommit till julottan för tidigt, har funnit kyrkan
upplýst, och i tron att han kommit sent skyndat att gå in. Han
har då fått se kyrkan full af döda personer. En af hans under
året aflidna vänner har då kommit och sagt, att han genast måtte
aflägsna sig, men vid utgången lemna något klädesplagg efter sig.
När han sedan vid julottan inkommit, har detta plagg söndersli-
tits i tusentals bitar.

De dödas jul-
otta.

Ljuslägan delar sig i två delar vid den timma, Ljuslägan.
på hvilken frälsaren föddes.

Vill man veta något af det, som kommer att
ske under följande året, behöfver man blott gå utanför fönstret
julafton. Den, som då kommer att dö, sitter vid bordet utan hufvud.
Se vem som
kommer att dö
nästa år.

Skriv endast på denna sida!

M 9103:2

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Åstundar man lära känna sin blifvande mans yrke, bör man slå ägghvita i ett glas vatten julafton, och julmorgonen, innan man fått någon mat eller talat, betrakta de former ägghvitan bildat i vattnet. Man behöfver ej ens göra sig så mycket besvär, utan blott se hvad utseende fälaskan antagit under julnatten.

Se sin tillkommande.

Bränvin, som stått på bordet julafton, bör gömmas och slås på midsommarsblommor, enär det botar mot alla yttre åkommor.

Bot mot sjukdomar.

Det, som blifvit qvar av julljuset, är osvikligt medel mot frost och sprickor i händer och läppar.

Man må ej spinna, svepa hö åt kreaturen eller göra något "kringgöra" på julafton och juldagen, ty deraf vantrifves boskapen.

Kringgöra tabu under julen.

Det man sysslar med, när man först varseblir nyårsnyet, får man mest sysselsätta sig med under året. Går man vid nyårsny ut med en psalmbok och låter henne af sig sjelf falla upp, under det man är vänd mot nyet, kan man af de psalmversar man fått upp, gissa till mycket, som kommer att ske under året. I ny bör man flytta, dock ej på måndag. Lysesedel bör man alltid uttaga under ny, emedan äktenskapet annars blir olycksamt. - Bröllop bör ock hållas under ny, för att de nygifta må blifva välmående. - Om ved ej hugges under nedanet, blir den odryg.

Ny och nedan.

M. 9103:3.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Natten mellan "dömmelonsda" och "skäratorsda" Påskkäringar.
börja trollpackor att helsa på "den lee" i Blåkulla. De rida dit på "solfvahanka" och "spingestikker". De afskaiva metall af kyrkklockor och utsprida den, under önskan om att komma lika långt från himmelriket, som det afskafda från klockan. Men hufvudsakligen påskafton nyttjas af dom för sina färder. Det är därför man då skjuter "påskakäringa" den afton.

Midsommarafton "vakas töste". Alltsedan solen Midsommar.
gått ned, får man ej tala eller äta utan bege sig till ett "väja-skilje", der fyra vägar mötas. Der får man då se sin blifvande fästman eller fästmö. - Vill man annars veta sitt öde, skall man midsommarafton lägga märke till tre växande sädesstånd (eller ock grässtånd). Om det ena binder man en röd, om det andra en grön och om det tredje en svart tråd. Det stånd, som växt längst under natten, utvisar vad som hända skall; det med röd tråd försedda, betecknar giftermål, det med svart sorg och bedröfvelse och det gröna ingen förändring. - Midsommarsdeg kan användas som jäst. Utom det att den är den bästa jäst, man kan önska, hindrar den ock illasinnade från att "taga magten" ur brödet. - Vältrar man sig i midsommarsdagg, blir man fri från skabb. - Den mest lämpliga tid att söka drakagods är midsommarnatten. - Man hopsamlar nio olika slag af midsommarblommor och slår på dem julbrännvin, då detta botar för yttre åkommor. (se oifvanför!)

Skriv endast på denna sida!

M 9103:4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Åskan.

Åskan kallas "Goffar". "Goffar åker" säger man, när åskdundret höres. - "Goffar" är trollens värsta fiende, och de skynda hem, hvarvid de ej taga närmsta vägen utan springa i alla möjliga krockar; det är därför åskstrålen går i zig-zag. När "åskan slår ned" går åskviggen nio alnar ner i jorden och går sedan hvarje år 1 aln upp mot jordytan, så att om 9 år kan man först träffa på den. När trollen skynda hem, åstadkomma de de väderhvirflar, som ofta ses vid stundande regn; i mitten af dessa "väderilingar" finnas trollen, hvarföre man, när man får se dylika hvirflar, bör kasta stål midt i dem, då den strax upphör. Härom berättas för mig: En jägare hade en gång gjort så, men kunde omöjligen återfinna sin knif. En tid derefter kom jägaren in i ett berg, der han undfägnades af en halt gumma. Hans knif låg på bordet. "Då va bra ja hette honom (det var väl att jag hittade den)", sa jägaren. "Jaså då din knif; den har gjort me ofäli (ofärdig), för ja va i den värvinnen å knifven högg me i låret", sa gumman. Jägaren måste sedan lofva att aldrig göra så mer. Hade han ej gjort det, hade han suttit i berget än i dag. - Åskvigg-
gar kallas diverse flintredskap, som hittas på marken. De äro nyttiga för mycket. Bär man en dylik kring ett svedjefall, kan elden ej sprida sig, och skogseldar "stanna", om man går kring dem med en dylik. Brännvinsbrännare har en åskvigg i mäskfaten, enär de då ~~XX~~ få mycket brännvin. - Små smulor af åskvigg, intagna

M. 9103:5

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i mjölk, bota mot alla möjliga sjukdomar. En åskvigg i ladugården gör, att kreaturen trivas och skyddar dem mot "förgörning". Om man tager en lefvande orm och stoppar ned den i ett hål, borradt i ladugårdströskeln, har den samma verkan.

Om Necken är förut berättadt. Enl. hvad jag hört, kan man ock få se honom i qvarnar, sittande på stora qvarnhjulet. Han är en liten gubbe med grönt skägg och röd mössa. Möjligt är, att en sammanblandning här skett mellan tomten i qvarnen och Näcken. Han antager ock skepnad af en stor, svart häst, och mången, som försökt att sätta sig upp på honom, har måst plikta med sitt lif. Att han antager en hunds utseende, har jag aldrig hört. Man kan ock få se honom som en vacker gubbe med grönt skägg sitta på sjön och spela så vackert på harpan. Historien, som ligger till grund för "Stagnelii, Necken", har jag hört berättas i min tidiga ungdom. Vill man lära sig spela av Necken, så går man tre Thursdagskvällar å rad till en sjö och kallar på honom. Tredje gången bör man ha en helt och hållet svart katt som "offer" med sig. Necken tager då fiolen och lär personen att stämma strängarne på något egendomligt sätt och spelar sjelf ett stycke på fiolen. Detta stycke, kalladt Neckens Polska, vågar aldrig någon bondspeleman spela, ty då börjar allting att dansa, och spelmannen sjelf kan ej sluta, förrän någon skär af strängarne på hans fiol. Samma försigtighetsmått, som är omtaladt

Näcken.

Avskrift ur "Fören.f.Smål.
Minnens" saml. 3:dje
avd. nr.11.

M.9103:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

å sid.21, är vanligt i min hembygd, men formeln lyder:

Neck, neck stålatjyf,

Mor din var en nålatjyf

Så långt ska du va härifrå som detta skrik
höres,

hwarefter alla börja hojta och skrika. - Man må ej dricka ur
sjöar eller åar utan att först spotta i vattnet, annars får ~~MÅ~~
Necken magt öfver en. - Likaså får man ej kasta sitt vatten i
rinnande vatten, ty då kastar man bort sin helsa.

Elden hindrar trollen att komma in i rum.

Bortbytingar.

Derför måste man hafva eld beständigt när ett barn födts, till
dess det blifvit döpt, ty annars kunna trollen lägga "bortbyting-
ar" i stället för det nyfödda barnet. Om så illa händt, att man
fått en "bortbyting", hvilken alltid är ett under af elakhet,
skall man blott göra upp eld i ugnen, och när den blifvit riktigt
varm, sätta bortbytingen på ugnsraken och låtsa vilja sätta bar-
net in i ugnen, då trollen påstås hysa förbarmande med sitt barn
och sätta det riktiga dit i stället. - När barn fälla tänderna,
kasta de dem i elden under yttrande: "Locke, Locke, guldsmed, ge
me en bentann för denna min gulltann."

Då barn fälla
tänderna.

När någon i huset dött, uppbrännes sänghalmen, För att den
för att den döde ej må "spöka".

döde ej skall
"spöka!"

När en ko kalfvat, skall man de tre första

Skriv endast på denna sida!

80

M. 9103:7

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gångerna hon dricker, kasta eldkol, stål och salt i vattnet, så kan ingen förgöra kon.

Mjölk får ej koka öfver, ty då får kon ondt i spenarna. Kastas salt genast i vattnet, undviks dock detta.

När elden sprakar fram på golfvet, kommer snart näsvist främmande.

När elden smattrar, är prestfrun arg.

Om en eldbrand blir kvar efter en brasa, kommer snart fram mat på bordet.

Blir någon "gastakrammad", släppes eldkol tre gånger mellan linnet och kroppen, när den sjuke går till sängs. Dörren må ej öppnas före midnatt, enär gästen då återvänder. Ett sätt att utträna om man är gastkrammad är följande: Man mäter den sjukas arm med utspärrad hand, 3 gånger från långfingrets spets så långt man når upp åt armen. Är man då gastkrammad, kommer man 2:dra och 3:dje gången ej så långt som 1:sta gången.

En person, född med segerhufva eller ock ett Söndagsbarn, behöfver endast gå kring en vådeld, för att den ej skall sprida sig. Härom förtäljde min sagesman: 1826 uppstod eldsvåda i Korsberga socken i Östra härad midt under gudstjensten. Elden syntes sprida sig med stor hastighet, och man var förtviflad. Då kommer en informator på en gård Holm (informatorn lär ha hetat Björkman; född med segerhufva) till skogselden och börjar

Mjölk - ej koka öfver.
Elden.

"Gastakrammad!"

Segehufva.

D 11

M. 9103:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

springa af alla krafter kring den. Precis der denne sprungit,
"stannade" skogselden. - Carl XII var född med segerhufva och
måste därför skjutas med silfverkula. Under striderna nedföll
kulorna utan att skada i hans kragstövlar.

Hökar och ugglor, spikade öfver stalldörren, Hökar o.ugglor
skydda hästar mot förgörning.

När skator "skratta", kommer snart främmande. Skator.
Rifver någon ett skatbo, blir han sjuk.

Korpen och skatan bör man ej skada, ty då Korpen o.ska-
vantrifvas kreaturen. tan.

När korpen ropar öfver huset, blir snart
olyckligt för dem deri.

När ugglan skriker "klä hvitt" i närheten Ugglan.
af huset, betyder det ock lik i huset.

När hundar nattetid tjuta, se de "spöken". Hundar.

När göken höres första gången på året, kan Göken.
man deraf få åtskilliga upplysningar. Derom versen:

Östan gök ä tröstan gök

Söra gök ä döa gök

Vestangök ä bästan gök

Norra gök ä torra gök.

Om man hinner läsa Fader vår baklänges, under det göken gal utan
att pausera, får man den första önskan man framställer uppfyllt.

Skriv endast på denna sida!

M. 9103: 9

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sitter hussparfven och pillar på fönstret,
bådar det lik i huset. Hussparfven.

Först om våren, när man får se en myrstack,
sätter man en käpp i den. Så långt myrorna krypa upp, blir linet. Myrorna.

Om man vänder en tordyfvel, på rygg liggande,
får man 9 synder förlåtna. Tordyfvel.

Gal tuppen midnattstid, betyder det eldsvåda,
om fötterna äro varma; lik, om hans fötter äro kalla. Tuppen.

När spänkäringen spann länge, blir linet
godt, men upphörde hon tidt som ofta, blef det dåligt. Spänkäringen.

Den, som blåser på första svalan han ser, får
förmåga att reda trassliga garnhärfvor. Svalan.

Kommer "Jungfru Marias nyckelpiga" (Coccinella
punctata) flygande och sätter sig på handen, men genast flyr
bort, blir vackert väder. Stannar hon kvar och kryper utefter fing-
rarna, mäter hon till handskar, och man kommer snart på begrav-
ning eller bröllop. as nyckelpi-
ga.

Ser man skärgässen i oordning vid deras bort-
färd, behöfver man blott räkna dem fram och tillbaka, så kommer
de straxt i ordning. Skärgässen.

Sägner om hjulorm har jag hört likadan som på
sid. 17. Hvad deremot beträffar daggormarne, har jag ej hört något
om dem; den kallas "Härsmarsk" och bebädar krig. Hjulorm -
daggorm.

M. 9103:10.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Inskäres ett kors i stafven till smörtjern-
an, kan ingen stjåla smöret.

Smör.

Korstecknet bör nitas öfver dörren till det
rum, der ett barn nyss födts.

Korstecken.

Ritar man ett kors på upplagdt smör, får man
god smörlycka.

"

Man bör spotta, när man lägger sig på marken,
när man slår ut orent vatten, när man går öfver ett ställe, der
en häst vältat, när man sätter betsel i hästens mun, när man
dricker ur sjöar eller åar, när man går ur badet.

Spotta.

När en ko kalfvat, bör kalven slicka kon
och första gången kon mjölkas lägges stäl i bytten.

Efter kalv-
ning.

Stäl lägges "dömmelaveka" under "fastebroa"
(förstugubron), så att trollejen skola komma in i huset.

Skydd mot
troll.

Man må ej beklaga ett kreatur, när det slag-
tas, ty det dröjer så länge, innan det dör. (14)

Slakt.

Vill ett kreatur ej äta eller dricka, klippes
3 kors i hufvudet, ett på bogen och ett öfver korsländen och
skär kreaturet i "rumptängen", hvarefter det der framsipprande
blodet gifves kreaturet in. - Biter man öfver det ställe, der det
rycker i köttet när huden afdrages, blir man ej mörkrädd.

Då kreaturen
ej vilja äta.

En man får ej skänka den qvinna han älskar
"kängor", ty när de äro uppslitna, är kärleken slut; ej heller en

M. 9103: //

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

nål, ty då stickes kärleken bort; ej heller sax eller knif, ty då skäres kärleken bort.

Man bör ej sy fast något på en annan under det att han har kläderna på sig, enär man då blir lätt sårbar i krig; ej heller på sig sjelf, ty då blir man alltför "kär i flickor".

En hafvande qvinna må ej se ett ~~KXX~~ harhufvud eller i en öppen kista eller en yxa eller vigge i ett träd; barnet blir då "harmynt".- Ej heller må hon gå öfver en kullfallen gårdsgård, ty då får barnet "fallenasot" (fallandesot). - När barnet döpes, bör det ha mat i lindan, för att ej bli "grättet på mat". - Man må ej säga barnet vid namn förrän det är $\frac{1}{2}$ år, enär det då blir ilsket. - Vaggar man med tomma vaggan, blir barnet elakt.

Man får ej gå eller springa rundtomkring en människa, som sitter på en stol, ty då växer hon ej mer. Ej heller må man stiga öfver ett barn, som sitter och kryper utan att vända tillbaka samma väg; annars växer barnet ej mer.

"Bäragommor" (gudmor) skall kappas med presten att läsa Fader vår (då barnet döpes), så får det lätt att läsa.

Sitter man på huggkubben, när man äter, blir man glömsk; likaså om man äter och läser på samma gång.

Går man öfver en graf och har öppet sår, läkes det aldrig.

Skriv endast på denna sida!

Ej sy på kläder, som man har på sig.
Hafvande qvinna.

Sitta på huggkubben.

Graf.

av Mr Småt Minna !

L.U.F.

Acc. N:r 9103:11

Landskap: Småland

Upptecknat av: Axel Petersson

Härad: Tveta

Adress: (stadsrevisor. Göteborg)

Socken: Nässjö

Berättat av:

Uppteckningsår: 1876

Född år:

Man bör ej sy fast något på en annan under det att han har kläderna på sig, enär man då blir lätt sårbar i krig; ej heller på sig sjelf, ty då blir man alltför "kär i flickor".

En hafvande qvinna må ej se ett hathufvud eller i en öppen kista eller en yxa eller vigge i ett träd; barnet blir då "harmynt". - Ej heller må hon gå öfver en kullfallen gärdesgård, ty då får barnet "fallenasot" (fallandesot). - När barnet döpes, bör det han mat i lindan, för att ej bli "grättet på mat". Man må ej säga barnet vid namn förrän det är $\frac{1}{2}$ år, enär det då blir ilsket. - Vaggar man med tomma vaggan, blir barnet elakt.

Man får ej gå eller springa rundtomkring en människa, som sitter på en stol, ty då växer hon ej mer. Ej heller må man stiga öfver ett barn, som sitter och kryper utan att vända tillbaka samma väg; annars växer barnet ej mer.

"Bäragommor" (gudmor) skall kappas med presten att läsa Fader vår (då barnet döpes), så får det lätt att läsa.

Sitter man på huggkubben, när man äter, blir man glömsk; likaså om man äter och läser på samma gång.

M. 9103:12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kommer man vilse, bör man läsa Fader vår
afviggt eller vända ett klädesplagg, så råkar man straxt.

Vilsegång.

Man måste skära i något annat, när man skär
sig i naglarne, eljest får man ondt i fingrarne. Ej heller får
man ha långa naglar, ty om de äro så långa, att ett kornagn kan
få rum derunder, så tar satan sin boning der.

Skära sig i
naglarna.

Går man upp i kyrktornet utan att taga i
klockkläppen, får man värk i benen.

Gå upp i kyrk-
tornet.

När man får se ett stjernfall och önskar sig
något, slår det in; men är ej till lycka.

Stjärnfall.

Nyser man, när man tänker på något, slår det
in.

Nysning.

Kliar det i venstra handen, får man en gäfva,
kliar det i högra handen, får man ett kärt handtag.

Klåda i handen

Äta en gosse och en flicka ^{av} samma bit, blifva
de snart kära i hvarandra.

Om en yngling första gången står fadder åt en
flicka, och tvärtom, få de lycka i frieri.

ri.

Hittar man tre rågkorn i en brödkaka eller 9
ärter i en skida och lägger dessa öfver dörren, får ens kommande
make samma förnamn som den först inträdande.

Få veta sin
tillkommandes
namn.

Ölet måste bryggas och vara tappadt på tunnor,
innan lysning företages. Ty att lysa på tomma tunnor, bädar intet

Lysning.

M. 9103:13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

godt.

Möter man soper i dörren, blir man ej gift det Möta soper
i dörren.

året.

Frustar hästen, när man far bort, blir man Hästen frustar

välkommen.

Om man skriver bref, och släpper lack på Skrifva bref.
kuvertet, blir brefvet välkommet.

Om ett lik är "slakt", när det klädes, blir Lik.
det snart lik i släkten. *(Klädes liket inom 12 tim. ef. döden, är det alltid slakt,)
(så även p. o. m. fjärde dygnet ef. dödsfallet.)*

Möter man qvinnfolk, när man går ut att jaga Fruntimmers-
eller fiska, får man ej någon fångst. möte.

Om fruntimmer ej hålla rent i spiseln, få de
en ful karl till man; en fyllehund få de, om de "slabba" ner sig
vid byk o.d.

Om barnet skriker, när det döpes, får det god
röst.

Om barn leka krig, förestundar sådant.

Gräfva barn gropar intill boningshuset, eller
går man och gnolar på en likpsalm utan att tänka derpå, får man
snart spörja lik.

Om man får något i luftstrupen, när man äter,
är det någon, som missunnar en maten.

Visar sig på en nysädd åker någon bar fläck,

M. 9103:14

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

får säningsmannen snart göra graföl, om fläcken är aflång, men barnsöl om den är rund.

När det kliar under högra näsborren, kommer karlfrämrat, under venstra betyder fruntimmersfrämrat.

Klåda.

När det kliar i högra örat, får man höra angenäma nyheter; kliar det i venstra, blir det sorgliga nyheter.

"

Vid kräftfångst kan man af första djuret, man fångar, få reda på, huru fångsten skall aflöpa, enl. minnesversen:

Kräftor.

Hone drar alla bone (dåligt förebud)

Hann drar alla i lann (godt ")

motbolls
Man borrar ansyls(?) 3 gånger sägande: "Hva borrar du efter?"
"Ja borrar bort ditt stolstej".

Stolsteg.

Mot vårtor: Man skall stjäla fläsk och bestryka vårtan med, hvarefter fläskbiten lägges under en jordfast sten norr om stugan. Eller taga en ärta för hvar vårta och rulla dem ansyls kring vårtorna samt derefter kasta dem i en källa.
När ärterna äro ruttnade, äro vårtorna borta.

Vårtor.

olvonbuden (indö)
Får man hastigt håll i bröstet, bör man dricka varm mjölk med jernfilspån, skafda af en "hållhake". Eller ock taga 3 hållsbär(?) i en grötklimp.

Håll i bröset.

Kikhosta botas, om barnet dricker uppkokt mjölk ur kyrkonyckeln. Eller ock kokas med söt mjölk kikbär (en missbildning af barren ~~hållhake~~ på denna sida! på enen, förorsakad af

Kikhosta.

M. 9103:15

"Cynips Juniperi".

För gulsot tages en knifsudd kalkgrus från norra väggen af en kyrka och gives den sjuke in.

Med pinnar af 9 olika slags träd bör man peta tänderna, så att de blöda, enär det botar för tandvärk.

Botemedel mot ryggvärk. Den sjuke lägger sig på magen. En qvinna, som födt tvillingar, stiger 3 gånger med foten på sjuklingens rygg, under det hon går öfver till andra sidan. Den sjuke säger: "Hvarför trampar du på mig?" Då svarar den andra: "För det jag har burit 2 ^(4?) lungor och 2 tungor mer än du". Så går det bort.

Älfvablåst (ett kliande utslag, som man tror uppkommer genom älfvornas andedrägt) botas, om de läderartade bladen af älfvaringar (Sesleria coerulea) nyttjas till omslag.

Läkeblacka eller Groblad (Plantago major) lägges på öppna sår för att befordra läkningen.

Ett starkt afkok af "^{Loff-lummet}Lusagräs" (Lycopodium *Felago* ?) nyttjas i folkmedicin som ett kraftigt verkande Nasti cum(?). (*medel mot ohälsa hos kreatur*)

Ju tjockare rimmen är på björken under Adventstiden, desto bättre "äring" blir det följande år.

Om solen Juldagen skiner under så lång tid, som en ryttare behöfver för att stiga upp på en häst, så blir det

Skriv endast på denna sida!

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Gulsot.

Bot mot tand-
värk.

Do. mot rygg-
värk.

Do. mot älfva
blåst.

För att beford
ra läkning.

"Lusagräs".

Div. tydor
ang. väder
och årsväxt.

M. 9103:16.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

godt råg-år.

Liten mångård, stort oväder; stor mångård,

Mångård.

, något oväder.

När svalorna flyga lågt och nära intill jorden, blir det snart regn, men vackert väder, om de flyga högt.

Svalorna.

När kattorna nysa om morgonen, blir det oväder. Kattorna.

När kattorna slicka sig i andan, kommer snart "främmat"; hvaråt katten pekar, när han lyfter foten i vädret, derifrån kommer "främmat".

"

När stubben har hatt Lussenatt, har han hatt julenatt (= är det snö och kallt Lucianatt, blir det så äfven julnatten.)

När Anders braskar, ska julen slaska (= är det kallt Andreasdagen (30 nov.), blir det mildt väder juldagen och tvärtom).

När ^{oxen} oxen får dricka takdropp kyndelsmässodagen, får han dricka vatten varfedan (värfrudagen).

Luppen
(i katten)